

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR – 4101-10-04/2012

P/12/094

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/12/094 – Profilaktyka narkomanii w szkołach.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu.
<i>Kontroler</i>	Maria Ossowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83145 z dnia 30 października 2012 r.; (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Fundacja na Rzecz Zapobiegania Narkomanii „MARATON” w Warszawie, ul. Elekoralna 26, 00-892 Warszawa (zwana dalej <i>Fundacją</i>).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Janusz Zimak, Prezes Zarządu. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie¹ ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zakresie realizacji zadań publicznych objętych umowami nr 7/P/07 z dnia 2 stycznia 2007 r., nr 30/R/08 z dnia 2 stycznia 2008 r. i nr 20/R/09 z dnia 5 stycznia 2009 r. oraz rozliczania przez Fundację środków dotacji otrzymanych na wsparcie wykonania tych zadań z budżetu Ministra Zdrowia.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższą ocenę uzasadnia w szczególności fakt rzetelnego zrealizowania zakresu merytorycznego zleconych zadań i osiągnięcie m.in. zakładanych w umowach rezultatów, tj.:

- dostarczenie wiedzy o mechanizmach popadania w uzależnienia i skutkach działania substancji uzależniających, a w szczególności: dopomożenie w wykryciu problemu oraz zastosowaniu odpowiedniej terapii; nauczanie się radzenia w sytuacjach kryzysowych; czy utrzymanie abstynencji narkotykowej i alkoholowej,
- kształcenie umiejętności służących przeciwstawianiu się presji patologicznego środowiska, ułatwiających radzenie sobie z trudnościami żywymi oraz umożliwiających modyfikację postaw wychowanków w zakresie ich funkcjonowania psychofizycznego, tak by nie uruchamiali destrukcyjnych mechanizmów obronnych,
- modelowanie zachowań i korzystanie z nich w życiu potocznym w kontaktach ze środowiskiem, praktyczne zastosowanie wiedzy w życiu rodzinnym.

Środki z dotacji celowych otrzymanych na wsparcie realizacji zadań w łącznej wysokości 218 tys. zł zostały wydatkowane w całości, terminowo i zgodnie z przeznaczeniem, przy zachowaniu zasad określonych w postanowieniach ww. umów.

Przedkładane do Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii sprawozdania z realizacji zadań sporządzane były w zasadzie terminowo, z wyjątkiem:

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

- rozliczenia zadań z umowy nr 30/R/08 z dnia 2 stycznia 2008 r. za I kwartał, które zostało przekazane w 2 dni po terminie wskazanym w umowie,

- rozliczenia zadań z umowy nr 20/R/09 z dnia 5 stycznia 2009 r. za I, II i III kwartał, które przekazane zostały z opóźnieniem 2 dni za I kwartał, 1 dnia za II kwartał i 4 dni za III kwartał.

Wykazywane w rozliczeniach umowy nr 7/P/07 i umowy nr 30/R/08 dane były zgodne ze stanem faktycznym i ewidencją księgową.

Brak danych w Fundacji (w następstwie zdarzenia niezależnego od Fundacji – powódź) uniemożliwił ustalenie stanu faktycznego w zakresie wydzielenia ewidencji księgowej środków z dotacji przekazanych na mocy umowy nr 20/R/09 z dnia 5 stycznia 2009 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja umowy nr 7/P/07 na wsparcie zadania publicznego w ramach dotacji budżetowej

Opis stanu
faktycznego

Na mocy umowy nr 7/P/07 zawartej w dniu 2 stycznia 2007 r. przez:

- Fundację reprezentowaną przez Janusza Zimaka, Prezesa Zarządu,
- Ministra Zdrowia reprezentowanego przez Piotra Jabłońskiego – Dyrektora Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii

o wsparcie realizacji zadania publicznego, Fundacja zobowiązała się do realizacji zadania nr 3 pn. „Program profilaktyczny dla osób zagrożonych narkomanią oraz eksperymentujących z narkotykami” w ramach programu pn. ZMIANA. Miejszem realizacji zadania była Poradnia Profilaktyki Społecznej „MARATON” przy ul. Dunikowskiego 4 w Warszawie. Zakres przedmiotowy zadania, zgodnie z preliminarem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, obejmował: grupy rozwoju dla młodzieży, grupy wsparcia dla rodziców, poradnictwo rodzinne, koordynację, interwencje środowiskowe, ewaluację i nadzór merytoryczny. Odbiorcami zadania ze względu na stosunek do substancji psychoaktywnych były osoby: eksperymentujące z narkotykami, uzależnione, używające narkotyków szkodliwie (nieużytkownicy), utrzymujące abstynencję i nieużywające narkotyków (rodzice). W podziale na grupy wiekowe odbiorcami zadania były osoby: w wieku poniżej 12 lat (w liczbie 2), w wieku od 16 do 19 lat (w liczbie 75), w wieku od 20 do 24 lat (w liczbie 28), w wieku od 25 do 34 lat (w liczbie 5) i w wieku powyżej 34 lat (w liczbie 80), łącznie 190 osób. W ramach realizacji programu każdy po zgłoszeniu się do placówki miał być skonsultowany w celu zdiagnozowania problemu i określenia planu pomocy – w formie indywidualnej lub grupowej. Zakres tematyczny spotkań grupowych i konsultacji indywidualnych obejmował m.in. psychiczne, fizyczne, społeczne i prawne skutki używania substancji psychoaktywnych oraz, w przypadku rodziców, nauczanie się umiejętności wychowawczych, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych.

Zasoby osobowe oraz rzeczowe Fundacji, w momencie ubiegania się o wsparcie realizacji ww. zadania oraz w trakcie wykonywania umowy, były w ocenie NIK wystarczające i pozwoliły prawidłowo zrealizować dotowane zadania. Część zadania w zakresie, w jakim dotyczyła przeprowadzenia serii warsztatów profilaktycznych z młodzieżą gimnazjalną, została wykonana przez osoby dysponujące przygotowaniem pedagogicznym - pracowników Fundacji.

(dowód: akta kontroli str. 5 - 12 – umowa, str. 13 zestawienie kwalifikacji osób wykonujących zadanie)

Termin wykonania zadania ustalono w umowie od dnia 2 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2007 r. Na realizację zadania Fundacja otrzymała dotację z budżetu Ministra Zdrowia w łącznej kwocie 46 tys. zł. Środki dotacji przekazywane były w miesięcznych transzach po złożeniu przez zleceńbiorcę rozliczenia merytorycznego i finansowego za kolejny kwartał i wydatkowaniu 100% wartości środków otrzymanych w poprzednim kwartale. Rozliczenia przedkładane do Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii (zwanego dalej „KBPN”), w tym rozliczenie z całości realizacji zadania, sporządzone zostały w terminach wskazanych w umowie, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października 2003 r.² / rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r.³.

(dowód: akta kontroli str. 5 - 12 – umowa, str. 13 zestawienie kwalifikacji osób wykonujących zadanie)

Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i preliminarzem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, a także w terminie określonym w umowie. Wydatki dotyczyły:

- wynagrodzenia osobowego trzech osób po 1/3 etatu – 2 terapeutów i jednego koordynatora – w kwocie 28.687,51 zł, tj. 62,4% środków wydatkowanych z dotacji,
- kosztów rzeczowych, w tym zakup usług telefonii stacjonarnej, zakup usług telefonii komórkowej, zakup materiałów i wyposażenia, zakup usług pozostałych, w tym usług pocztowych, drukarskich, powielania, wynajmu sal, zakup usług merytorycznych od osób prowadzących działalność gospodarczą i wykonujących zadania zlecone, tj. usług księgowo - rachunkowych, opłat czynszowych, zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych, zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji – w kwocie 17.312,49 zł, tj. 37,6% środków wydatkowanych z dotacji.

Sprawozdanie z całości realizacji zadania, przedłożone dyrektorowi KBPN, zostało sporządzone rzetelnie; dane w nim zawarte były zgodne ze stanem faktycznym oraz danymi ujętymi w ewidencji księgowej. Wymiernymi rezultatami realizacji zadania było: zrealizowanie łącznie 2084 godziny różnego rodzaju zajęć dla 294 odbiorców, w tym poradnictwa rodzinnego 728 godzin dla 82 odbiorców, interwencji środowiskowych 624 godziny dla 84 odbiorców, grup rozwoju osobistego dla młodzieży łącznie 108 godzin dla 46 odbiorców, grup wsparcia dla rodziców łącznie 104 godzin dla 54 odbiorców, koordynacji, ewaluacji i nadzoru merytorycznego 520 godzin dla 28 odbiorców. Ogólnikowość zapisów preliminarza uniemożliwiła zweryfikowanie zgodności rezultatu badanego zadania z założeniami umowy. Rezultat ten był jednak proporcjonalny do wielkości poniesionych nakładów z otrzymanej dotacji (wykorzystano 100% dotacji).

(dowód: akta kontroli str. 14 zestawienie transz dotacji, str. 15 - 29 rozliczenia finansowe, str. 30 - 55 rozliczenia merytoryczne)

² w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania Dz.U. Nr 193, poz. 1891.

³ w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania Dz.U. Nr 264, poz. 2207.

W księgach rachunkowych Fundacji wyodrębniono ewidencję księgową przychodów środków pochodzących z dotacji oraz dokonywanych z nich wydatków, co było zgodne z obowiązkiem określonym w art. 16 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁴ oraz w § 4 ust. 2. zawartej umowy.

(dowód: akta kontroli str. 56 – 68, wydruk z ewidencji księgowej)

Szczegółowa kontrola rzetelności prowadzenia ewidencji księgowej została przeprowadzona na podstawie wszystkich dowodów księgowych w liczbie 74 (47 faktur, 2 rachunków, 2 wyciągów bankowych i 23 list płac). Badanie, którym objęto dokumenty księgowe na kwotę 46.000 zł, tj. 100% wydatkowanej kwoty dotacji, nie wykazało nieprawidłowości w zakresie poprawności formalnej dowodów księgowych oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji, a także co do wiarygodności zapisów księgowych.

(dowód: akta kontroli str. 69 - 72, zestawienie zbadanych dowodów księgowych))

Prawidłowość realizacji umowy pod względem merytorycznym została skontrolowana przez KBPN w dniu 4 grudnia 2007 r. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 73 – 82, protokół kontroli z dnia 4 grudnia 2007 r.)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Realizacja umowy nr 30/R/08 na wsparcie zadania publicznego w ramach dotacji budżetowej

Opis stanu
faktycznego

Na mocy umowy nr 30/R/08 zawartej w dniu 2 stycznia 2008 r. przez:

- Fundację reprezentowaną przez Janusza Zimaka, Prezesa Zarządu,
- Ministra Zdrowia reprezentowanego przez Piotra Jabłońskiego – Dyrektora Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii

o wsparcie realizacji zadania publicznego, Fundacja zobowiązała się do realizacji zadań:

- Nr 3 pn. „Program profilaktyczny dla osób zagrożonych narkomanią oraz eksperymentujących z narkotykami” w ramach programu Młodzieżowego Ośrodka Wczesnej Terapii. Miejsmem realizacji zadania była ówczesna siedziba Fundacji przy Pl. Mieszka I 11 w Głogowie. Zakres przedmiotowy zadania, zgodnie z preliminarem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, obejmował poradnictwo rodzinne, zajęcia informacyjno – edukacyjne, warsztaty umiejętności psychospołecznych, zajęcia socjoterapeutyczne i nadzór merytoryczny. Odbiorcami zadania ze względu na stosunek do substancji psychoaktywnych były osoby: eksperymentujące z narkotykami, utrzymujące abstynencję i nieużywające narkotyków (rodzice). W podziale na grupy wiekowe odbiorcami zadania były osoby: w wieku od 12 do 15 lat (w liczbie 154), w wieku od 16 do 19 lat (w liczbie 124), w

⁴ Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.

wieku od 20 do 24 lat (w liczbie 36), w wieku od 25 do 34 lat (w liczbie 32) i w wieku powyżej 34 lat (w liczbie 200) łącznie 546 osób. W ramach realizacji programu każdy po zgłoszeniu się do placówki miał być skonsultowany w celu zdiagnozowania problemu i określenia planu pomocy – w formie indywidualnej lub grupowej. Zakres tematyczny spotkań grupowych i konsultacji indywidualnych obejmował m.in. dopomożenie w wykryciu problemu i zastosowaniu odpowiedniej terapii i nauczanie się radzenia w sytuacjach kryzysowych.

- Nr 4 pn. „Program wsparcia dla osób uzależnionych od narkotyków utrzymujących abstynencję” w ramach programu opieki adaptacyjnej. Zakres przedmiotowy zadania, zgodnie z preliminarzem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, obejmował nadzór nad procesem readaptacji i interwencje kryzysowe (informacyjno – edukacyjne). Miejscem realizacji zadania były cztery mieszkania w tym dwa we Wrocławiu i dwa w Kołobrzegu, w których ogółem zamieszkiwały 52 osoby – uczestnicy programu razem z małoletnimi dziećmi. Ze względu na stosunek do substancji psychoaktywnych były to osoby utrzymujące abstynencję i nieużywające narkotyków. W podziale na grupy wiekowe odbiorcami zadania były osoby: w wieku poniżej 12 roku życia w liczbie 4, w wieku od 12 do 15 lat (w liczbie 6), w wieku od 16 do 19 lat (w liczbie 6), w wieku od 20 do 24 lat (w liczbie 12), w wieku od 25 do 34 lat (w liczbie 4) i w wieku powyżej 34 lat (w liczbie 20). Program adaptacyjny pozwalał na pełną gotowość do wejścia w samodzielne życie w społeczeństwie bez wsparcia instytucji pomocowych. Zakres tematyczny zajęć obejmował wspieranie procesu readaptacji społecznej, umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.

- Nr 9 pn. „Program dla osób uzależnionych będących rodzicami” w ramach programu Możemy sobie pomóc. Miejscem realizacji zadania była ówczesna siedziba Fundacji przy Pl. Mieszka I 11 w Głogowie. Zakres przedmiotowy zadania, zgodnie z preliminarzem, obejmował poradnictwo rodzinne, warsztaty umiejętności wychowawczych, nadzór merytoryczny i koordynację. Odbiorcami zadania ze względu na stosunek do substancji psychoaktywnych były osoby: osoby używające narkotyków szkodliwie (nieuzależnione), eksperymentujące z narkotykami, utrzymujące abstynencję i nieużywające narkotyków. W podziale na grupy wiekowe odbiorcami zadania były osoby: w wieku od 20 do 24 lat (w liczbie 96), w wieku od 25 do 34 lat (w liczbie 121) i w wieku powyżej 34 lat (w liczbie 88), łącznie 305 osób. Zakres tematyczny spotkań grupowych i konsultacji indywidualnych obejmował m.in. nauczanie się rozpoznawania emocji i odreagowywania napięć emocjonalnych oraz pełnienia określonych ról społecznych.

Zasoby osobowe oraz rzeczowe Fundacji, w momencie ubiegania się o wsparcie realizacji ww. zadań oraz w trakcie wykonywania umowy, były w ocenie NIK wystarczające do prawidłowego realizowania dotowanego zadania. Część zadania w zakresie, w jakim dotyczyła przeprowadzenia serii warsztatów profilaktycznych z młodzieżą gimnazjalną, została wykonana przez osoby dysponujące przygotowaniem pedagogicznym, zweryfikowanym przez pracowników Fundacji na etapie zawierania umów zleceń z ww. osobami.

(dowód: akta kontroli str. 83 - 99, umowa, str. 100 zestawienie kwalifikacji osób wykonujących zadanie)

Termin wykonania zadań ustalono w umowie od dnia 2 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. Na realizację zadań Fundacja otrzymała dotację z budżetu Ministra Zdrowia w łącznej kwocie 82.000 zł, z której 27.350 zł przypadało na realizację zadania nr 3, 31.650 zł na realizację zadania nr 4 oraz 23.000 zł na realizację

zadania nr 9. Środki dotacji przekazywane były w miesięcznych transzach po złożeniu przez zleceniobiorcę rozliczenia merytorycznego i finansowego za kolejny kwartał i wydatkowaniu 100% wartości środków otrzymanych w poprzednim kwartale. Rozliczenia przedkładane do KBPN, w tym rozliczenie z całości realizacji zadania, sporządzone zostały w terminach wskazanych w umowie (z wyjątkiem rozliczenia za I kwartał, które zostało przekazane 2 dni po terminie wskazanym w umowie, tj. 22 kwietnia 2008 r.), zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października 2003 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania⁵.

(dowód: akta kontroli str. 101 zestawienie transz dotacji, str. 102 - 149 rozliczenia finansowe, str. 150 - 240 rozliczenia merytoryczne, str. 255 – 256 dowody nadania sprawozdań z realizacji umowy)

Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i preliminarzem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, także w terminie określonym w umowie. Wydatki dotyczyły:

W realizacji zadania nr 3.

- wynagrodzeń osobowych, w tym 1/2 etatu kierownika programu prowadzącego poradnictwo rodzinne, zajęcia informacyjno – edukacyjne, warsztaty umiejętności psychospołecznych i nadzór merytoryczny oraz 1/2 etatu obsługi księgowej – w łącznej kwocie 22.350 zł, tj. 81,7% środków wydatkowanych z dotacji,
- wynagrodzeń bezosobowych, z tytułu umów zlecenia i o dzieło na prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych – w kwocie 3.180 zł, tj. 11,6% środków wydatkowanych z dotacji,
- kosztów rzeczowych, w tym zakup usług telefonii stacjonarnej, zakup usług telefonii komórkowej, zakup materiałów i wyposażenia, zakup usług pozostałych, w tym usług pocztowych, drukarskich, powielania, wynajmu sal, opłat czynszowych, zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych, zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji, w kwocie 1.820 zł, tj. 6,7 % środków wydatkowanych z dotacji.

W realizacji zadania nr 4.

- wynagrodzeń osobowych, w tym 1/2 etatu kierownika programu prowadzącego poradnictwo rodzinne, zajęcia informacyjno – edukacyjne, warsztaty umiejętności psychospołecznych i nadzór merytoryczny oraz 1/2 etatu obsługi księgowej – w łącznej kwocie 2.850 zł, tj. 9,0% środków wydatkowanych z dotacji,
- wynagrodzeń bezosobowych, z tytułu umów zlecenia i o dzieło na prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych – w kwocie 9.600 zł, tj. 30,3% środków wydatkowanych z dotacji,
- kosztów rzeczowych, w tym zakup usług telefonii stacjonarnej, zakup usług telefonii komórkowej, zakup materiałów i wyposażenia, zakup usług pozostałych, w tym usług pocztowych, drukarskich, powielania, wynajmu

⁵ Vide przypis 2

sal, opłat czynszowych, zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych, zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji – w kwocie 19.200 zł, tj. 60,7 % środków wydatkowanych z dotacji.

W realizacji zadania nr 9.

- wynagrodzeń osobowych, w tym 1/2 etatu kierownika programu prowadzącego poradnictwo rodzinne, zajęcia informacyjno – edukacyjne, warsztaty umiejętności psychospołecznych i nadzór merytoryczny oraz 1/2 etatu obsługi księgowej – w łącznej kwocie 5.950 zł, tj. 25,9% środków wydatkowanych z dotacji,
- wynagrodzeń bezosobowych, z tytułu umów zlecenia i o dzieło na prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych – w kwocie 15.680 zł, tj. 68,2% środków wydatkowanych z dotacji,
- kosztów rzeczowych, w tym zakup usług telefonii stacjonarnej, zakup usług telefonii komórkowej, zakup materiałów i wyposażenia, zakup usług pozostałych, w tym usług pocztowych, drukarskich, powielania, wynajmu sal, opłat czynszowych, zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych, zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji – w kwocie 1.370 zł, tj. 5,9% środków wydatkowanych z dotacji.

Sprawozdanie z całości realizacji zadania, przedłożone dyrektorowi KBPN, zostało sporządzone rzetelnie; dane w nim zawarte były zgodne ze stanem faktycznym oraz danymi ujętymi w ewidencji księgowej. Wymiernymi rezultatami realizacji zadania było: zrealizowanie łącznie 2.770 godzin różnego rodzaju zajęć dla 533 odbiorców, w tym poradnictwa rodzinnego 496 godzin dla 412 odbiorców, warsztatów umiejętności wychowawczych 240 godzin dla 125 odbiorców, warsztatów umiejętności psychospołecznych 384 godzin dla 148 odbiorców, zajęć informacyjno – edukacyjnych 384 godzin dla 116 odbiorców, zajęć socjoterapeutycznych 106 godzin dla 50 odbiorców, interwencji kryzysowych i nadzoru nad procesem readaptacji 800 godzin dla 52 odbiorców, koordynacji i nadzoru merytorycznego 360 godzin. Ogólnikowość zapisów preliminarza uniemożliwiła zweryfikowanie zgodności rezultatu badanego zadania z założeniami umowy. Rezultat ten był jednak proporcjonalny do wielkości poniesionych nakładów z otrzymanej dotacji (wykorzystano 100% dotacji).

(dowód: akta kontroli str. 102 - 149 rozliczenia finansowe, str: 150 - 240 rozliczenia merytoryczne)

W księgach rachunkowych Fundacji wyodrębniono ewidencję księgową przychodów środków pochodzących z dotacji oraz dokonywanych z nich wydatków, co było zgodne z obowiązkiem określonym w art. 16 ust. 5 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz w § 4 ust. 2 zawartej umowy.

(dowód: akta kontroli str. 241 - 247 wydruk z ewidencji księgowej)

Szczegółowa kontrola rzetelności prowadzenia ewidencji księgowej została przeprowadzona na podstawie wszystkich dowodów księgowych w liczbie 204 (43 faktur, 33 deklaracji ZUS, 36 list płac, 55 rachunków do umów zlecenia i 37 rachunków w odniesieniu do umów najmu). Badanie, którym objęto dokumenty księgowe na kwotę 82.000 zł, tj. 100% wydatkowanej kwoty dotacji, nie wykazało nieprawidłowości w zakresie poprawności formalnej dowodów księgowych oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji, a także co do wiarygodności zapisów księgowych.

(dowód: akta kontroli str. 248 – 254 zestawienie zbadanych dowodów)

Prawidłowość realizacji umowy nie została skontrolowana przez KBPN na miejscu realizacji projektu.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Realizacja umowy nr 20/R/09 na wsparcie zadania publicznego w ramach dotacji budżetowej

Opis stanu
faktycznego

Na mocy umowy nr 20/R/09 zawartej w dniu 5 stycznia 2009 r. przez:

- Fundację reprezentowaną przez Janusza Zimaka, Prezesa Zarządu,
- Ministra Zdrowia reprezentowanego przez Piotra Jabłońskiego – Dyrektora Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii

o wsparcie realizacji zadania publicznego, Fundacja zobowiązała się do realizacji zadań:

- Nr 3 pn. „Program profilaktyczny dla osób zagrożonych narkomanią oraz eksperymentujących z narkotykami” w ramach programu Młodzieżowego Ośrodka Wczesnej Terapii. Miejscem realizacji zadania była ówczesna siedziba Fundacji przy Pl. Mieszka I 11 w Głogowie. Zakres przedmiotowy zadania, zgodnie z preliminarem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, obejmował poradnictwo rodzinne, zajęcia informacyjno – edukacyjne, warsztaty umiejętności psychospołecznych, zajęcia socjoterapeutyczne i nadzór merytoryczny. Odbiorcami zadania ze względu na stosunek do substancji psychoaktywnych były osoby: eksperymentujące z narkotykami, używające narkotyków szkodliwie, osoby uzależnione, utrzymujące abstynencję i nieużywające narkotyków. W podziale na grupy wiekowe odbiorcami zadania były osoby: w wieku poniżej 12 lat (w liczbie 490), w wieku od 12 lat do 15 lat (w liczbie 154) w wieku od 16 do 19 lat (w liczbie 120), w wieku od 20 do 24 lat (w liczbie 248), w wieku od 25 do 34 lat (w liczbie 140) i w wieku powyżej 34 lat (w liczbie 560), łącznie 1.754 osoby. W ramach realizacji programu każdy po zgłoszeniu się do placówki miał być skonsultowany w celu zdiagnozowania problemu i określenia planu pomocy – w formie indywidualnej lub grupowej. Zakres tematyczny spotkań grupowych i konsultacji indywidualnych obejmował m.in. dopomożenie w wykryciu problemu i zastosowaniu odpowiedniej terapii i nauczanie się radzenia w sytuacjach kryzysowych.

- Nr 4 pn. „Program wsparcia dla osób uzależnionych od narkotyków utrzymujących abstynencję” w ramach programu opieki adaptacyjnej. Zakres przedmiotowy zadania, zgodnie z preliminarem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, obejmował nadzór nad procesem readaptacji i interwencje kryzysowe. Miejscem realizacji zadania były cztery mieszkania w tym dwa we Wrocławiu i dwa w Kołobrzegu, w których ogółem zamieszkiwały 43 osoby – uczestnicy programu razem z małoletnimi dziećmi. Ze względu na stosunek do substancji psychoaktywnych były to osoby utrzymujące abstynencję i nieużywające narkotyków. W podziale na grupy

wiekowe odbiorcami zadania były osoby: w wieku poniżej 12 roku życia (w liczbie 6), w wieku od 16 do 19 lat (w liczbie 1), w wieku od 20 do 24 lat (w liczbie 26) i w wieku powyżej 34 lat (w liczbie 10). Program adaptacyjny pozwalał na pełną gotowość do wejścia w samodzielne życie w społeczeństwie bez wsparcia instytucji pomocowych. Zakres tematyczny zajęć obejmował wspieranie procesu readaptacji społecznej, umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.

- Nr 9 pn. „Program dla osób uzależnionych będących rodzicami” w ramach programu Możemy sobie pomóc. Miejszem realizacji zadania była ówczesna siedziba Fundacji przy Pl. Mieszka I 11 w Głogowie. Zakres przedmiotowy zadania, zgodnie z preliminarem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, obejmował konsultacje prawne, warsztaty umiejętności wychowawczych, warsztaty umiejętności psychospołecznych, nadzór merytoryczny i koordynację. Odbiorcami zadania ze względu na stosunek do substancji psychoaktywnych były osoby: osoby używające narkotyków szkodliwie (nieuzależnione), eksperymentujące z narkotykami, utrzymujące abstynencję i nieużywające narkotyków. W podziale na grupy wiekowe odbiorcami zadania były osoby: w wieku od 12 do 15 lat (w liczbie 170), w wieku od 20 do 24 lat (w liczbie 63), w wieku od 25 do 34 lat (w liczbie 22) i w wieku powyżej 34 lat (w liczbie 72), łącznie 327 osób. Zakres tematyczny spotkań grupowych i konsultacji indywidualnych obejmował m.in. nauczanie się uwalniania się od tego, co pozostało w dzieciństwie, a co jest szkodliwe dla innych, w szczególności własnych dzieci.

Zasoby osobowe oraz rzeczowe Fundacji, w momencie ubiegania się o wsparcie realizacji ww. zadań oraz w trakcie wykonywania umowy, były w ocenie NIK wystarczające do prawidłowego realizowania dotowanych zadań. Część zadań w zakresie, w jakim dotyczyła przeprowadzenia serii warsztatów profilaktycznych z młodzieżą gimnazjalną, została wykonana przez osoby dysponujące przygotowaniem pedagogicznym, zweryfikowanym przez pracowników Fundacji na etapie zawierania umów zleceń z ww. osobami.

(dowód: akta kontroli str. 257 – 277 – umowa, str. 278 zestawienie kwalifikacji osób wykonujących zadania)

Termin wykonania zadań ustalono w umowie od dnia 5 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2009 r. Na realizację zadań Fundacja otrzymała dotację z budżetu Ministra Zdrowia w łącznej kwocie 90 tys. zł, z której 27 tys. zł przypadało na realizację zadania nr 3, 37 tys. zł na realizację zadania nr 4 oraz 26 tys. zł na realizację zadania nr 9. Środki dotacji przekazywane były w miesięcznych transzach po złożeniu przez zleceniobiorcę rozliczenia merytorycznego i finansowego za kolejny kwartał i wydatkowaniu 100% wartości środków otrzymanych w poprzednim kwartale. Rozliczenia za I, II i III kwartał przedkładane do KBPN, sporządzone zostały odpowiednio w dniach 22 kwietnia, 11 lipca i 14 października, a więc z przekroczeniem terminów wskazanych w umowie, tj. 2 dni za I kwartał, 1 dzień za II kwartał i 4 dni za III kwartał. Natomiast rozliczenie za IV kwartał oraz z całości realizacji zadań sporządzone zostało zgodnie z terminem zawartym w umowie. Rozliczenie sporządzone zostało zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października 2003 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania.

Według wyjaśnień Janusza Zimaka, Prezesa Fundacji (cyt.) „Kierownicy placówek realizując zadania i działania zgodnie z zawartą umową z KB ds. PN, są

zobligowani do przestrzegania terminów sporządzania i wysyłki sprawozdań zarówno kwartalnych jak i rocznych. W tym przedmiocie uchybienia, jakie nastąpiły nie są mi znane. Zleceniodawca KB ds. PN nie informowało mnie o nieprawidłowości (niedotrzymania terminu) przez placówki realizujące umowę. Kierownik placówki również nie informował mnie o opóźnieniu – z jakiego powodu lub przyczyn takowe opóźnienie nastąpiło. Domniemać można, że takowe opóźnienia mogły nastąpić z uwagi na „niesumienność” realizatora poszczególnego działania, który na czas (w terminie) nie dostarczył dokumentacji obrazującej jego pracę. Kierownik placówki sporządza zbiorcze sprawozdanie ze wszystkich działań i jako takie dopiero przekazuje Zleceniodawcy. Nigdy nie miałem uwag z tego tytułu, ze strony Zleceniodawcy, że jest to nieprawidłowość”.

(dowód: 279, dowody nadania sprawozdania, str. 280- 281 – wyjaśnienia Prezesa Fundacji str.282 - 354 rozliczenia finansowe, str: 355 - 437 rozliczenia merytoryczne)

Dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem i preliminarzem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, a także w terminie określonym w umowie. Wydatki dotyczyły:

W realizacji zadania nr 3.

- wynagrodzeń osobowych, w tym 7/8 etatu kierownika programu prowadzącego poradnictwo rodzinne, zajęcia informacyjno – edukacyjne, warsztaty umiejętności psychospołecznych koordynację i nadzór merytoryczny w kwocie 13.453 zł, tj. 49,8% środków wydatkowanych z dotacji,
- wynagrodzeń bezosobowych, z tytułu umów zlecenia i o dzieło na prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych – w kwocie 8.555,45 zł, tj. 31,7% środków wydatkowanych z dotacji,
- kosztów rzeczowych, w tym zakup usług telefonii stacjonarnej, zakup usług telefonii komórkowej, zakup materiałów i wyposażenia, zakup usług pozostałych, w tym usług pocztowych, drukarskich, powielania, wynajmu sal, opłat czynszowych, zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych, zakup energii, zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji – w kwocie 4.991,55 zł, tj. 18,5% środków wydatkowanych z dotacji.

W realizacji zadania nr 4.

- wynagrodzeń bezosobowych w tym obsługi księgowej z tytułu umowy zlecenia – w kwocie 240 zł, tj. 0,6% środków wydatkowanych z dotacji,
- wynagrodzeń bezosobowych, z tytułu umów zlecenia i o dzieło na prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych oraz na obsługę księgową – w kwocie 17.160 zł, tj. 46,4% środków wydatkowanych z dotacji,
- kosztów rzeczowych, w tym opłat czynszowych - w łącznej kwocie 19.600 zł tj. 53,0% środków wydatkowanych z dotacji,

W realizacji zadania nr 9.

- wynagrodzeń osobowych, w tym prowadzenia koordynacji i obsługi księgowej – w kwocie 474,04 zł, tj. 1,8% środków wydatkowanych z dotacji,

- wynagrodzeń bezosobowych, z tytułu umów zlecenia i o dzieło na prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych – w kwocie 24.200 zł, tj. 93,1% środków wydatkowanych z dotacji,
- kosztów rzeczowych, w tym zakup energii – w łącznej kwocie 1.325,96 zł, tj. 5,1% środków wydatkowanych z dotacji.

Sprawozdanie z całości realizacji zadania, przedłożone dyrektorowi KBPN, zostało sporządzone rzetelnie; dane w nim zawarte były zgodne ze stanem faktycznym. Brak natomiast było danych dotyczących ewidencjonowania poniesionych wydatków w ramach przedmiotowej dotacji. Wymiernymi rezultatami realizacji zadania było: zrealizowanie łącznie 3.415 godzin różnego rodzaju zajęć dla 2.049 odbiorców, w tym poradnictwa rodzinnego 720 godzin dla 588 odbiorców, warsztatów umiejętności wychowawczych 80 godzin dla 74 odbiorców, warsztatów umiejętności psychospołecznych 628 godzin dla 566 odbiorców, zajęć informacyjno – edukacyjnych 480 godzin dla 600 odbiorców, zajęć socjoterapeutycznych 75 godzin dla 125 odbiorców, interwencji kryzysowych 384 godzin dla 13 odbiorców, nadzoru nad procesem readaptacji 364 godzin dla 13 odbiorców, konsultacji prawnych 60 godzin dla 70 odbiorców, koordynacji i nadzoru merytorycznego 624 godzin. Ogólnikowość zapisów preliminarza uniemożliwiła zweryfikowanie zgodności rezultatu badanego zadania z założeniami umowy. Rezultat ten był jednak proporcjonalny do wielkości poniesionych nakładów z otrzymanej dotacji (wykorzystano 100% dotacji).

(dowód: akta kontroli str. str. 282 - 354 rozliczenia finansowe, str: 355 - 437 rozliczenia merytoryczne)

Z przyczyn niezależnych od Fundacji (awaria sieci wodociągowej w poprzedniej siedzibie Fundacji w Głogowie i pozostałych zniszczeń (w tym oprogramowania komputerowego), niemożliwym było ustalenie, czy w księgach rachunkowych Fundacji wyodrębnienia ewidencję wydatkowania środków pochodzących z dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 438 - 440 oświadczenie Prezesa Fundacji)

Szczegółowa kontrola rzetelności prowadzenia ewidencji księgowej została przeprowadzona na podstawie wszystkich dowodów księgowych w liczbie 222 (47 faktur, 14 deklaracji ZUS, 15 list płac, 118 rachunków do umów zlecenia i 28 rachunków do umów najmu). Badanie, którym objęto dokumenty księgowe na kwotę 90.000 zł, tj. 100% wydatkowanej kwoty dotacji, nie wykazało nieprawidłowości w zakresie poprawności formalnej dowodów księgowych oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji, a także co do wiarygodności zapisów księgowych.

(dowód: akta kontroli str. str. 441 - 455 zestawienie zbadanych dowodów)

Prawidłowość realizacji umowy nie została skontrolowana przez KBPN na miejscu realizacji projektu.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Rozliczenia za I, II i III kwartał przedkładane do KBPN, sporządzone zostały odpowiednio w dniach 22 kwietnia, 11 lipca i 14 października, a więc z przekroczeniem terminów wskazanych w umowie, tj. 2 dni za I kwartał, 1 dzień za II kwartał i 4 dni za III kwartał.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Wrocław
Miejscowość

dnia 4 stycznia 2013 r..
Data

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontroler
.....Maria Ossowska.....
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Piotr Miklis

.....
podpis

.....
Podpis